

ถ้อยแถลงนายกรัฐมนตรี
พิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
วันอาทิตย์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้อง Grand Diamond Ballroom ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

* * * * *

(๗ นาที)

(ถ่ายทอดสดผ่านสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ MCOT HD)

Your Majesty,
Excellencies,
Honoured Guests,

๑. May I extend a warm welcome to all of you to the thirty-fifth ASEAN Summit and Related Summits here in Bangkok/Nonthaburi. Today, we are gathered here in **partnership and friendship** with the world to make our region a better place for all. Now please allow me to continue my remarks in Thai.

๒. เมื่อพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๔ ผมกล่าวถึงเนื้อร้องของเพลงประจำอาเซียน “**ดิดาอาเซียนเวย์**” ในท่อน “we dare to dream, we care to share.” เพื่อให้พวกเราทบทวนความกล้าที่จะฝันจากรุ่นสู่รุ่น และหารือถึงแนวทางร่วมกันที่จะสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และมองไปสู่อนาคต ภายใต้แนวคิดหลัก “**ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน**” ด้วยความร่วมมือร่วมใจในครั้งนั้น เราสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมหลายประการ อาทิ การรับรองวิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความยั่งยืน และเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก

๓. เพื่อสานต่อผลของการประชุมสุดยอดครั้งนั้น วันนี้ ผมขอกล่าวถึงเนื้อร้องของเพลงดังกล่าวอีกท่อนหนึ่ง นั่นคือ “**ASEAN we are bonded as one. Looking out to the world.**” “**อาเซียนเราผูกพันกันเป็นหนึ่ง มองออกไปสู่โลก**” เนื้อเพลงท่อนนี้สะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ของอาเซียน ที่ไม่เพียงร่วมมือร่วมใจกัน ในภูมิภาคเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาค ซึ่งถือเป็น “**กัลยาณมิตร**” ที่ช่วยสนับสนุน ให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายที่วาดฝันไว้และขยายผลไปสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

๔. ปัจจุบัน อาเซียนและโลกเผชิญกับความท้าทายและความไม่แน่นอนเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจโลก ที่ชะลอตัว ซึ่งในปีนี้มีแนวโน้มจะขยายตัวต่ำสุดในรอบสิบปีจากการคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ ไอเอ็มเอฟ การแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของความขัดแย้งทางการค้าและปัญหาอื่น ๆ ระหว่างบางประเทศ ความท้าทายต่อระบบพหุภาคีนิยม ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งมีมูลค่าสูงถึง ๑ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด ไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และขยะทะเล ดังนั้น **ความเป็นหุ้นส่วนและมิตรภาพ** ที่แน่นแฟ้นจึงมีความสำคัญยิ่งที่จะทำให้ภูมิภาคเราที่ครอบคลุมพื้นที่มหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย สามารถรับมือและก้าวข้ามความท้าทายเหล่านี้ไปได้

๕. การประชุมตลอดสองวันจากนี้ นับเป็นวาระสำคัญที่จะแสดงความเป็นหุ้นส่วนและมิตรภาพระหว่างอาเซียนกับประชาคมโลก เพื่อร่วมมือร่วมใจ สานต่อผลลัพธ์จากการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ผ่านมา และวางแนวทางร่วมกันในการใช้ประโยชน์จากความเป็นแกนกลางและจุดแข็งของอาเซียนที่เป็นมิตรกับทุกประเทศและไม่เป็นศัตรูกับใคร เพื่อรับมือและแก้ไขปัญหาในระดับภูมิภาคและระดับโลก และสร้างความยั่งยืนในทุกมิติ โดยดำเนินการในสองแนวทางคือ การสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับสันติภาพและเสถียรภาพในระยะยาวควบคู่ไปกับการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีพลวัตและการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งทั้งสองมิตินี้ถือว่าเป็น “สองด้านของเหรียญเดียวกัน” ที่จะนำมาซึ่งภูมิภาคที่ยั่งยืน

๖. ในประการแรก การสร้างภูมิภาคที่มีเสถียรภาพ ต้องมุ่งสร้างความไว้วางใจในระดับยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของหลักการ 3M คือการเคารพซึ่งกันและกัน การไว้วางใจและการมีผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน นอกจากนี้ ต้องมุ่งวางรากฐานด้านกฎกติกา ด้วยการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสำคัญที่อาเซียนมีอยู่ ทั้งการนำหลักการสำคัญของสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ TAC (แท็ค) มาใช้ในบริบทที่กว้างกว่าอาเซียน ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่เราได้ต้อนรับอัครราชทูตของสนธิสัญญาฯ เพิ่มเติม สะท้อนให้เห็นถึงการที่ประเทศต่าง ๆ ยอมรับในหลักการพื้นฐานและกฎกติกาของการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาค รวมถึงการมีกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน การมีโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่เข้มแข็งและมีอาเซียนเป็นแกนกลาง ไม่ว่าจะเป็น การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก อาเซียนบวกสาม เออาร์เอฟ และความร่วมมืออาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ ตลอดจนความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการจัดทำประมวลการปฏิบัติ หรือ COC (ซีโอซี) ในทะเลจีนใต้ระหว่างอาเซียนกับจีน และการฝึกผสมทางทะเลระหว่างอาเซียนกับสหรัฐฯ ที่เพิ่งจัดขึ้น เป็นต้น

๗. อีกประการหนึ่ง คือ การสร้างภูมิภาคที่มั่นคงและยั่งยืน ผ่านการผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคหรือ RCEP ให้แล้วเสร็จในปีนี้ เพื่อช่วยกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน รวมทั้งส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีภายใต้กรอบองค์การการค้าโลกควบคู่ไปกับการร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค ทั้งกรอบความร่วมมือ ACMECS และเขตอ่าวกว้างตั้ง-ฮ่องกง-มาเก๊า หรือ จีบีเอ เพื่อสร้างภูมิภาคคัมภีร์ทางเศรษฐกิจให้กับอาเซียนและภูมิภาคในอนาคต นอกจากนี้ ยังต้องมุ่งส่งเสริมความเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อในอาเซียน ด้วยการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงต่าง ๆ ทั้งภายในอาเซียนและนอกภูมิภาค ตั้งแต่การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม ระหว่างประชาชนทางการเงิน และด้านดิจิทัล อีกทั้งใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในยุค 4IR เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ MSMEs เกษตรกร กลุ่มธุรกิจสตาร์ทอัพ รวมถึงผู้ประกอบการท้องถิ่น ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมของอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

๘. ทั้งนี้ อาเซียนจำเป็นต้องมี “กระบวนทัศน์” ใหม่สำหรับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีพลวัต มีความยั่งยืนและครอบคลุมทุกภาคส่วน ไม่ทิ้งใครข้างหลัง โดยต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ และการรักษาสภาพแวดล้อมควบคู่กันไป โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาขยะทะเล ด้วยการดำเนินการตามกรอบการปฏิบัติงานอาเซียนว่าด้วยขยะทะเล ปัญหามลพิษทางอากาศ ด้วยการปฏิบัติตามข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน และปัญหาประมง IUU ด้วยการพัฒนาเครือข่ายอาเซียนเพื่อแก้ไขปัญหาการประมง IUU ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องพึ่งพาความร่วมมือกับหุ้นส่วนอาเซียนและมิตรประเทศ

๙. ความมั่นคงที่ยั่งยืนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนที่ผมกล่าวมานี้ จำเป็นต้องได้รับแรงสนับสนุนจากทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค ดังนั้น การสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างประชาชน ผ่านการส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนและสายใยทางวัฒนธรรมระหว่างกันจึงเป็นเรื่องที่เราต้องให้ความสำคัญควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับภาคีภายนอก

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

๑๐. ตลอดปีที่ผ่านมา ด้วยความร่วมมือร่วมใจของประเทศสมาชิกอาเซียนและประชาชนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เราบรรลุเป้าหมายและร่วมสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมหลายประการ หนึ่งในนั้นคือ **ศูนย์อาเซียนทั้ง ๗ แห่งในประเทศไทย** ซึ่งในวันนี้ ผมยินดีเป็นอย่างยิ่งที่พวกเราจะร่วมเปิดตัว ๓ ศูนย์สุดท้ายในบรรดา ๗ ศูนย์นี้ ได้แก่ ศูนย์ฝึกอบรมอาเซียนด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงอายุที่มีศักยภาพและนวัตกรรม และศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นมรดกของการลงทุนจากความร่วมมือร่วมใจเพื่อประโยชน์ต่อทุกคนในภูมิภาคนี้ เพื่อลูกหลานของพวกเรา และเพื่ออนาคตของภูมิภาค

๑๑. วันนี้ ผมขอเชิญชวนทุกท่าน ร่วมมือ ร่วมใจกันอีกครั้ง และจับมือกับหุ้นส่วนให้แน่นขึ้น เพื่อร่วมกันสานต่อเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งอาเซียนที่จะสร้างภูมิภาคที่มีสันติภาพ มีเสถียรภาพ และมีความปลอดภัย เพื่อวางรากฐานประชาคมอาเซียนที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนให้แก่คนรุ่นนี้และคนรุ่นหน้า โดยให้ประชาคมอาเซียนของพวกเราที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และมองไปสู่ออนาคต สามารถเป็นพลังสำคัญในการบรรลุความฝันนี้ โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับภูมิภาคและประชาคมโลก เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติต่อไป

๑๒. ผมขอต้อนรับทุกท่านสู่ประเทศไทยอีกครั้งครับ

* * * * *